1849. N°. 108.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 7 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Cents afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 September.

Uit den staat van Nalatenschappen, afkomstig van militairen, behoord hebbende tot de Landmagt in Nederlandsch Indië, welke den 5den dezer door den *Staats-Courant* wordt medegedeeld, blijkt, dat onder anderen onder het beheer der Weeskamer te Batavia is gesteld de nalatenschap van Karel Frederik Sommer, uit deze stad geboortig, laatst woonachtig te Soeterwoude, den 6den Junij 1847 als Fourier te Singkel overleden, groot f 562.56, die door de regthebbenden bij het Departement van Koloniën kan worden opgevorderd.

— Door het Departement van Binnenl. Zaken is aan de Heeren J. van der Elst, Mr. H. Gerlings Cz, en W. G. de Bruyn Kops te Haarlem, vergunning verleend voor eene stoomsleepdienst door het Spaarne en de Ringvaart van het Haarlemmermeer, van Spaarndam tot de Oude Wetering, echter niet aan te vangen dan nadat een reglement en tarief door genoemd Departement zullen zijn vastgesteld.

— Op den Hollandschen spoorweg zijn in Augustus vervoerd 94,962 personen, en is f 96,282 ontvangen, hetgeen met het bedrag der vorige opgaven geeft 632,971 reizigers en een ontvangst van f 647,797.

— Op den Rhijnspoorweg zijn in die maand vervoerd 37,079 personen en is f 57,896 ontvangen. Op dien spoorweg is sedert 1°. Januarij ontvangen f 302,660.

— Uit de berigten omtrent de Koloniën der Maatschappij van Weldadigheid, van 15 Julij 1849, ontleenen wij het volgende:

Als blijken van belangstelling, die de Maatschappij in de afgeloopen drie maanden mogt ontvangen, vermelden wij hier, met innige erkentelijkheid, een legaat a f 100, door wijlen den Heer Nederburgh, te Zutphen, aan de Maatschappij, alsmede eene gift van wijle Vrouwe A. E. Knoll, Echtgenoot van den Heer Mr. B. C. J. Visscher, te Utrecht, bestaande in een Certificaat groot f 500, 2½ pCt. N. W. Schuld, alsmede eene gift van een onbekende uit 's Hage van f 25.

Door het jaarlijksch ontslag is de bevolking, in het tweede vierendeel jaars 381 personen verminderd. Daaronder waren 87 weezen, vondelingen en verlaten kinderen, uit het Weezen-gesticht te Veenhuizen, die ten gevolge van hunnen ouderdom en van hunne geschiktheid om aan den gang te komen, de Koloniën hebben verlaten.

Het getal overledenen, ofschoon 30 minder dan in de voorgaande drie maanden, was toch nog aanzienlijk, namelijk wat de Bedelaars-Kolonisten betreft.

De sterkte op den 1sten Julij 1849 was 11,922.

Van de rogge staat 824 bunders in al de Koloniën te veld, waarvan 580 met bremzaad is ingezaaid, dat er vrij goed onder schijnt te zijn opgekomen.

Bijna 206 bunders zomergerst en haver belooft geen groot gewas; doch de gerst is genoegzaam geheel met klaver en rei-graszaden ingezaaid, ter bekoming van nieuw groen-land.

De oppervlakte boekweit is 125 bunders groot, waarvan 84 op veengrond; de zand-boekweit staat veelbelovend.

Bijna 540 bunders aardappelen staan tot hiertoe nog gezond. De vroegrijpe worden van de helft dezer maand af reeds gegeten. 450 bunders staan daarvan op jarige brem, hier en daar, waar deze onder-geploegde of gespitte plant te gering was, met een weinig mest daarbij.

Van de 831 bunders groenland kon slechts een derde gedeelte worden gehooid, het overige was voor groen voeder benoodigd, waarvan ruim 1,000 voer best hooi gewonnen wordt. Het ontbrekende hooi, voor 1011 runderen, 118 paarden 2294 schapen, schijnt tot redelijken prijs te kunnen worden verkregen.

De tuinen, zoo van de gewone Kolonisten als die der groote Gestichten, beslaan 42 bunders, die veel groente geven, en door genoemde Kolonisten over het geheel met veel zorg worden beteeld. 154 bunders brem staat er dit jaar weêr over, die slechts gedeeltelijk voldoet, maar gewoonlijk eerst in het najaar het meeste groeit. Met nog 100 bunders gedeeltelijk onbeteelden en overigens ongecultiveerden grond maakt dit 3122 bunders uit, welke de Koloniën thans groot zijn.

Het turfmaken, hetwelk dit jaar tot circa 1,500 dagwerk, of 330,000 ton, uitsluitend door Kolonisten geschiedt, ging zeer voorspoedig voort, daar de meeste reeds droog is.

Het vee bleef gelukkig gezond. De fabriekmatige werkzaamheden hebben, tot dus verre gewenscht kunnen worden vervolgd. Aan eigen goederen, tot kleeding, huisraad en gereedschappen van de Kolonisten zelven, is geen gebrek niet alleen, maar daarvan bestaat zelfs een ruime voorraad, die gelegenheid geven zal om bij den oogst ieder, die maar kan, daar aan te werk te zetten.

Alle eenmaal ingevoerde werkzaamheden van fabriekmatigen aard, welke aankoopen kunnen doen vermijden, worden aangehouden en tracht men zich die meer en meer eigen te maken.

Thans is weêr de herstelling en verbetering eener schutsluis te Veenhuizen onder handen, geheel door eigen volk.

Het maken van nieuwe bokschuiten is thans ook in gebruik gebragt en voldoet wel.

Het koffijzak-weven kan over het algemeen den geheelen zomer worden doorgezet.

Ook het katoen-weven door kinderen, in de gewone Koloniën, heeft behoorlijk kunnen worden voortgezet, zoo dat van eene ontvangene belangrijke bestelling meer dan de helft terstond heeft kunnen worden afgeleverd en de rest zal kunnen worden afgedaan zonder de wevers voor het aardappelen-rooijen te zullen behoeven te missen.

De katoen-spinnerij te Veenhuizen blijft voorspoedig werken en hoe langer zoo meer in alle soorten van garens, die in de Koloniën te gebruiken zijn, voorzien, waaronder thans ook brei- en naaigaren. Aldus deze inrigting uitgebreid en op de eigen behoefte toegepast zijnde, is ze waarlijk een belangrijk en innig deel van het geheel der groote instellingen geworden van de Maatschappij van Weldadigheid, die dezen zomer zeker nog al worden bezocht, maar op verre na niet genoeg naar de belangstelling, waarop ze aanspraak mogen maken, in een' tijd, dat het onderhouden en opleiden tot werkzaamheid en zelfstandigheid van behoeftigen, in verband met ontginning en landbouw, eene vraag is die overal aan de orde is.

Men bezoeke de Koloniën dan meer en meer, vooral lettende op het schoolwezen aldaar, hetwelk aan ongeveer 4,000 der geheele bevolking het noodig onderrigt schenkt; men geve daarbij acht op de wijze waarop er in het godsdienstig onderwijs en de openbare eeredienst wordt voorzien, en schenke zoo aan het bestaande goede die aandacht, welke het zoo zeer verdient en waardig is.

— Bij besluit van den 4den heeft Z. M. goedgevonden: goed te keuren en te agreëren de opklimming der Commandeuren in de Duitsche Orde, Balye van Utrecht, welke ten gevolge van het overlijden van Graaf W. van Quadt Wijkradt Isny kan plaats hebben, alsmede: 1°. van Graaf W. F. C. Bentinck tot Commandeur van Schoonhoven, en 2°. van Graaf G. van der Recke Volmerstein, tot eersten Jonkheer.

[De Duitsche orde werd ten tijde der kruistogten in 1190 door Frederik Hertog van Swaben, en eenige andere Vorsten ingesteld en in 1192 door Paus Coelestinus III bevestigd, in navolging der orde van de Tempeliers en van St. Jan van Jerusalem. Het hoofdgesticht zou aldaar wezen, en de roeping der Ridders, om de Kerk en 't Heilige Land tegen de ongeloovigen te beschermen. Sedert 1226 verkregen zij vele goederen in Pruissen en ook hier te land. Het bewind over de goederen in eene landstreek werd Commandury of Balye genoemd, van waar nog in de Heerenstraat alhier, bij de St. Pieters-kerk, die in 1287, 160 jaren na hare inwijding, door Graaf Floris V, aan de orde werd geschonken, eene zekere poort en dwarssteeg den naam van Commandury-poort en steeg dragen; terwijl de op verscheidene percelen in dien omtrek gevestigd geweest zijnde, maar in onzen tijd afgekochte erfpachten ten behoeve der Duitsche orde, ten bewijze kunnen strekken dat zij aldaar verscheidene bezittingen had.

Hun hoofdgebouw was te Utrecht, waar het nog bestaat, en waar de Rentmeester woont. In 1580 werd de orde ten gevolge der hervorming onder het oppergezag der Staten gesteld. Zij bestond in 1610 uit een Opper-Commandeur en 10 Commandeurs. Prins Willem II kocht de goederen van de Commandury te Dieren, voor f 147,000. De 9 andere Commandurijen zijn te Tiel, Maasland, Rhenen, Leyden en Katwijk, Schooten (prov. Friesland), Doesburg, Schelluinen, (bij Gorkum) Middelburg en Schoonhoven.

Ieder Commandeur heeft regt om op de vergadering der orde een Exspectant,

mits van goed bewezen adelijke geboorte, voor te stellen; die dan, althans nog in de vorige eeuw, daarvoor 100 ducaten aan de orde betaalde. Het gewone ordesteeken is een gouden kruis met witten rand geëmailleerd, aan een zwart lint. Behalve de Commandeurs zijn er nog twee Jonkers, die echter slechts een kleine bepaalde som uit de inkomsten genieten.

Te Schoonhoven kreeg de Orde in 1390 de kerk, die zij toen verkocht boven die van Gouda, uit welke kerken zij kiezen kon, en nog eenige goederen van Graaf Guy de Blois.

Voorts ging voor de Orde, bij het ophouden der kruistogten in 1270, dus pas 80 jaren na hare geboorte, het hoofddoel verloren; doch daarna was zij nog nuttig ter beteugeling en bekeering van heidensche stammen in Oost-Pruissen. Sedert verbasterde zij door overmoed en heerschzucht, en bleef later alleen nog door de haar overgebleven goederen, de flaauwe schaduw van haar vorig aanwezen behouden, dat zij thans nog als middeleeuwsche herinnering nagenoeg in vergetelheid voortsleept.)

's GRAVENHAGE, 6 September.

Z. K. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen heeft na gisteren middag het diner bij Z. Exc. den Minister Lightenveld te hebben bijgewoond, den avond ten Hove doorgebragt.

— Heden morgen heeft er op het Alexanders-veld eene groote wapenschouwing over de troepen, ter eere van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden plaats gehad.

— Bij Burgemeester en Wethouders dezer stad is nader ingekomen ten behoeve der wegens de cholera noodlijdenden te Scheveningen: van H. M. de Koningin-Moeder, *f* 300; HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden, *f* 500; Jonkh. E. v. D., *f* 100; enz.

— Sedert het ontstaan der cholera alhier, zijn aan de ziekte overleden:

	's Gravenhage	Scheveningen.
in April	2	»
» Mei	6	»
» Junij	124	2
» Julij	123	52
» Augustus . .	184	375
	439	429

te zamen 868.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gisteren is het berigt ingekomen, dat de Koning bewilligd heeft in acht voorstellen van wet, die door de Kamers der Staten-Generaal waren aangenomen.

Een adres van korenmolenaars verzoekende afschaffing van het gemaal wordt naar de Commissie verzonden. De Commissie tot de verzoekschriften doet verslag omtrent eenige ingekomen stukken.

De Heer Nedermeijer van Rosenthal vraagt het woord en zegt: Bij het onderzoek in de afdeelingen van het wetsontwerp tot bekrachtiging eener met de Handelmaatschappij gesloten overeenkomst, is in al de afdeelingen de wensch geuit om volledig bekend te worden met de ware redenen, waarom in 1844 de aflossing der schuld aan de Handelmaatschappij niet geheel, maar slechts gedeeltelijk is afbetaald. De Commissie van Rapporteurs heeft dien wensch in haar verslag opgenomen, en gezegd dat leden die in vroegere jaren zitting in de Kamer hebben gehad zich meenden te herinneren, dat, indien bij de groote geldelijke operatiën van 1844 van de toenmalige schuld van den Staat aan de H.-Maats. het bedrag van 10 millioen onvoldaan is gebleven, daarvoor redenen bestaan hebben, die niet bepaaldelijk voortsproten uit gemis van genoegzame middelen aan de zijde van den Staat; zoodat hier aan het opleggen van bezwarende voorwaarden door eenen schuldeischer aan zijnen schuldenaar niet te denken valt; waarop de overige leden hebben gevraagd, welke de ware redenen geweest zijn, dat toen die aflossing slechts gedeeltelijk heeft plaats gehad.

De Regering heeft in hare Memorie van Beantwoording daarop hoofdzakelijk geantwoord, dat die inlichtingen zijn gegeven in Comité-generaal van den 20sten Mei 1843, bij gelegenheid der behandeling van het wetsontwerp tot regeling van 's Rijks openbare schuld.

Daarop heeft de Commissie van rapporteurs na overleg, eenstemmig besloten, en daartoe den Spr. gemagtigd, om aan de Kamer verlof te vragen den Minister van Koloniën, over het hier bedoelde onderwerp te mogen interpelleren, welk verlof hij alsnu aanvraagt; hetwelk verleend wordt. Waarop de Voorzitter voorstelt, om een naderen dag daartoe te bepalen, ten ware de Minister dadelijk mogt gereed zijn.

De Minister van Koloniën zegt bereid te zijn, onmiddelijk te antwoorden op de gedane vraag, maar, gelijk zulks reeds in de Memorie van Beantw. is uitgedrukt, in Comité-generaal, indien de Voorzitter mogt goedvinden dit te bepalen.

De Voorzitter zegt dat hij, naar aanleiding van het verlangen des Ministers, het noodig oordeelt dat deze vergadering veranderd worde in Comité-Generaal. Dienovereenkomstig wordt besloten, en de openbare zitting opgeheven.

Nadat dit Comité ruim een uur geduurd had, worden de deuren heropend en geeft de Voorzitter kennis, dat er niets meer aan de orde van den dag is, en de Zitting mitsdien wordt opgeheven. Daarna hebben zich de afdeelingen bezig gehouden met het onderzoek van eenige laatstelijk ingekomen wetsontwerpen.

— In de Zitting van heden is nog ingekomen het ontwerp van gemeentewet met eene memorie van toelichting; alsmede de bekrachtiging der met de Handelmaatschappij gesloten overeenkomst.

Het ontwerp van gemeente-wet, dat wij bij het ter perse leggen dezer ontvangen, bevat 169 artikelen, waarvan wij in ons volgend nommer eenig overzigt zullen mededeelen.

ZWOLLE, 2 September.

Nooit is misschien de verwachting van de boekweit en aardappelen meer overtroffen dan dit jaar; de eerste tot twee maal voor een groot gedeelte bevroren en telkens weder ingezaaid, zal niet alleen het product geheel herstellen, maar zeker bij gunstig weder overvloedig doen zijn, immers de eerst gezaaide staat reeds aan schoven of is binnengehaald, waarvan Vrijdag jl., reeds aan de markt was en goed van qualiteit. De tweede gezaaide is reeds gesloten en zal met 14 dagen rijp zijn, de derde gezaaide bloeit nog, maar begint zich te sluiten, de beide laatste zeer lang van stroo en goed geladen.

De aardappelen, waarvan het loof reeds voor 3 en 4 weken verdorde, blijken uitmuntend van qualiteit te zijn, en in quantiteit die van het vorig jaar verre te zullen overtreffen. De ziekte is zoo uiterst gering dat onder de 1,000 stuks een enkele wordt aangetroffen, welke door de ziekte is aangedaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 4 September.

Een zekere werktuigkundige heeft een middel van brandblussching uitgevonden, hetwelk van onberekenbaar nut kan worden, daar het oneindig spoediger dan tot dus ver branden blusch, zoodat de schade, die daardoor jaarlijks aan gebouwen als anderzins te Londen alleen veroorzaakt, en op 2 mill. £ berekend wordt, aanmerkelijk zal verminderen. Dit middel bestaat in eene machine, die, in in plaats van water, met rook het vuur uitdooft. Onderscheidene in het groot genomen proeven hebben de doeltreffendheid van deze uitvinding bewezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 September.

De President der Republiek, met de hem toegekende som, niet langer in de behoeften van zijn huis kunnende voorzien, heeft 12 rijtuigen verkocht en 14 bedienden ontslagen; in de volgende maand zouden er nog meer worden bedankt.

— Het Ministeriel blad *la Patrie* logenstraft het door andere bladen verspreid gerucht van een huwelijk van den President der Republiek.

— De Raad van State heeft als beginsel aangenomen, dat al de gevangenen, die aan den opstand van Junij deelgenomen en naar Belle-Isle overgebragt waren, naar Algerië zullen worden vervoerd, aldaar aan een militair opzigt onderworpen zijn; doch na eenen proeftijd, als volkplanters gronden in eigendom zullen ontvangen.

ITALIE.

ROME, 26 Augustus.

De klagten tegen de Regerings-commissie bij den Paus ingebragt, moeten dezen bewogen hebben, ze te ontbinden, en in hare plaats een Kardinaal met onbeperkt gezag te bekleeden. Het gerucht echter dat deze Kardinaal, Lambruschini zou zijn, verwekt veel ongenoegen, daar niemand zeker minder populair is, wegens zijnen afkeer van alle liberale beginselen.

— De Generaal Rostolan heeft gisteren het opperbevel over de Fransche troepen aanvaard; deze troepen blijven in Italië tot het bestuur zal geregeld zijn. Voorts zou de Kardinaal, Secretaris van Staat aan de Ambassadeurs der vier Mogendheden een plan hebben voorgelegd van de Regering, hetwelk Z. Heil. in zijne Staten zou willen invoeren. Z. Heil. verleent daarin de meest uitgestrekte municipale vrijheden. In elk district zou eene municipaliteit bestaan, waarvan de leden bij keuze door de ingezetenen zouden benoemd worden, zullende het stemregt nagenoeg algemeen zijn. De Paus zou de Voorzitters benoemen uit de verkozen leden der municipaliteit.

Voorts zou in ieder provincie een Raad bestaan, gekozen door de grondeigenaars en kooplieden, en waarvan de bevoegdheid eenigzins met die der groote jury in Engeland zou overeenkomen. Bovendien zou eene Consulta, bestaande uit een afgevaardigde van elke provincie en een aantal door den Paus te benoemen leden, zich te Rome vereenigen, en omtrent alle staatszaken geraadpleegd worden, maar geen beslissende stem hebben. Eindelijk zou er een staatsraad worden ingesteld, met gelijke bevoegdheid en werkking als in Frankrijk.

De Fransche Gezant wilde de Consulta meer magt geven. De Gezanten van Oostenrijk en Napels verlangden den Paus in zijne onbeperkte heerschappij te herstellen. De Spaansche had wel gelijken last, doch achtte hervormingen in het beheer onvermijdelijk noodzakelijk.

— Uit Venetië wordt van den 27sten berigt, dat de Oostenrijksche Regering eene lijst had laten bekend maken van 40 burgerlijke ambtenaren, die voor altijd uit de stad verbannen zijn, aan welker hoofd de Voorzitter van het bestuur stond, met name Manin. Een groot aantal personen echter, die onder de verbannenen niet begrepen zijn, verlaten ook de stad.

PRUISSEN.

BERLIJN, 1 September.

De door de Tweede Kamer benoemde Commissie voor de Duitsche aangelegenheden, heeft gisteren met 16 tegen 4 stemmen de volgende voorstellen

aangenomen: 1°. De Kamer zal aan het op den 26sten Mei jl. met Saksen en Hannover gesloten verdrag hare bekrachtiging verleenen; 2°. zij zal zich bereid verklaren om de Regering, op den bij dit verdrag ingeslagen weg, naar vermogen te ondersteunen: 3°. het 111de artikel der Pruissische staatsregeling van 5 December jl. — volgens hetwelk deze door den Koning gewijzigd kon worden, om haar met de nader voor Duitschland vast te stellen staatsregeling in overeenstemming te brengen, — toepasselijk te verklaren op die, welke in gemeen overleg met den bijeen te roepen Rijksdag tot stand gebragt zal worden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 1 September.

De Koning van Wurtemberg is eergisteren te Linz aangekomen, werwaarts zich dadelijk de Vorst von Schwarzenberg, President Minister, begaf om hem te verwelkomen.

FRANKFORT.

1 September.

De Aartshertog Rijksbestuurder is heden hier aangekomen en met groote vreugde ontvangen.

— Het schijnt zeker, dat weldra een nieuw centraal bewind voor geheel Duitschland zal worden aangesteld, hetwelk zou bestaan uit den Prins van Pruissen, Prins Leopold van Beijeren en den Aartshertog Stephan.

Waarde Landgenooten!

Met warme dankerkentenis mogen de Ondergeteekenden wederom melding maken van de bij hen ingekomene navolgende liefdegaven, als van:

J. L. eene Assignatie à ƒ25; — uit Haarlem, voor Katwijks behoeftigen 1 Coupon N°. 27800 groot ƒ12.37½; — een onbekende uit Rotterdam 45 halve Flesschen Roode Wijn; — uit Leyden 1 Coupon N°. 6998 groot ƒ4.95, gevonden op den Dank- en Biddag in de Kerk-collecte; — K. D. 1 Coupon N°. 3782 groot ƒ12.37½; — uit Leyden eene Assignatie groot ƒ2; — M. W. te Amsterdam 4 Coup. N°s. 9684, 9685, 9098 en 10747 à ƒ1.23½, te zamen ƒ4.94; — de Herv. Gemeente te Zeddaard ƒ11; — X. 1 Coup. N°. 760 gr. ƒ6.18½, 1 dito N°. 2487 gr. ƒ2.47½, te zamen ƒ8.66; — G. en J. R. te Rotterdam ƒ10; — een Onbekende te Rotterdam ƒ5; — uit Deventer 1 Coup. N°. 5256 gr. ƒ14.85, 1 dito N°. 485 gr. ƒ5 en 1 dito N°. 684 gr. ƒ10, te zamen ƒ29.85; — uit Kralingen onder Lett. O. 1 Coup. N°. 4522 gr. ƒ12.37½; — N. N. te Z. 1 Coup. N°. 4345 gr. ƒ2.47½; — W. S. te Z. 1 Coup. N. 82 gr. ƒ1.98; — N. N. door Ds. Matthes te Valkenburg ƒ5; uit Leyden, van Gevers die onbekend willen blijven, 1 Coup. N°. 69742 gr. ƒ12.37½, 1 dito N°. 64856 gr. ƒ12.37½ en in goud ƒ20, te zamen ƒ44.75; — bij het Bureau der Amsterdamsche Courant voor de noodlijdenden te Katwijk aan Zee tot den 30sten Augustus ingekomene liefdegiften ten bedrage van ƒ68.25.

De Commissie is, na de dekking der reeds vele plaats gehad hebbende uitgaven, door de milde bijdragen in staat gesteld geworden, niet alleen van te hebben kunnen voortgaan met het toedienen van hulp aan de zieken en het uitreiken van Voedingsmiddelen, maar ook tot het *nu* verleenen van geldelijken onderstand aan ruim een 20-tal der hoogst behoeftige Weduwen en Kroost, waarmede zij wenscht eenigen tijd te zullen kunnen voortgaan, indien het den Algoede behage moge de ziekte geheel te doen wijken, (over welk voorregt vooralsnog zij zich niet mogen verheugen, daar er in de laatst verloopene dagen weer meerdere cholera-gevallen hebben plaats gehad) met inachtneming verder van omstandigheden en het oog op de middelen, thans nog beschikbaar, of die door de weldadige hand haar nog zouden mogen toevloeijen.

Weldadige Landgenooten! De Commissie brengt U haren opregten dank voor de krachtdadige ondersteuning tot hiertoe haar verleend; zij heeft, door dezelve, haar, door de weldadigheid harer Burgers, begonnen werk kunnen voortzetten, en hoopt de op haar genomen moeijelijke taak, daardoor doeltreffend te mogen eindigen, als wanneer zij een algemeen verslag zal geven van ontvangsten en uitgaven.

De Wel Edele Heeren J. W. KERKHOVEN te *Amsterdam* en A. LIBRECHT LEZWYN te *Leyden*, hebben zich wel bereidvaardig willen verklaren tot het in ontvang nemen en overmaken van liefdegiften.

De Commissie ter ondersteuning der behoeftige Cholera-lijders,

F. E. MEERBURG.
M. SCHAAP.
D. TAAT.
S. v. DUIKEREN.
A. VERLOOP.

Katwijk aan Zee, 4 *September* 1849.

Sedert de vorige opgave is bij den Ondergeteekende ingekomen voor de behoeftigen te *Katwijk aan Zee*, van:

L. L. te Leyden in goud ƒ10; — A. T. Z. 1 Coup. 3 pCt. Nat. Schuld N°. 11 ƒ7.42½; — X. uit O. 1 Coup. N°. 9569 ƒ2.47½; — Mevr. H. te Amsterdam ƒ10; — N. N. te Leyden ƒ3; — S. te Leyden ƒ3; — N. N. in goud ƒ10; — N. uit 's Gravenhage ƒ5.50, en door eenige Heeren bijeengebragt 1 Coup. Fransche Certificaten N°. 32087 ƒ11.63; 1 Coup. Handelm. N°. 33952 ƒ22.50; 1 Bankb. N°. 237 ƒ25; en

Voor *Noordwijk aan Zee*, van:

L. L. te Leyden 1 Coup. N°. 476 ƒ1.23½, en door eenige Heeren bijeengebragt in contanten ƒ16.50.

Leyden, 6 *September* 1849. A. LIBRECHT LEZWYN.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 5den September den Heer P. J. H. van Weel, van Oosterhout, in de Regten, na Openbare verdediging zijner Dissertatie: *de Emancipatione pleniore sive venia aetatis.*

ADVERTENTIEN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond na het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon HENDRIK, betuigen wij, ook namens onze Betrekkingen, onzen welmeenenden dank.

ROTTERDAM, 4 September 1849. A. OUTSHOORN. E. G. OUTSHOORN, POTTUM.

Aan allen, die mij bij de bevalling mijner Echtgenoote bewijzen van belangstelling hebben gegeven, betuig ik langs dezen weg mijnen opregten dank, terwijl ik, van mijne ziekte hersteld, de ondervondene deelneming wel altijd in dankbare herinnering houden zal.

LEYDEN, 6 September 1849. W. H. WEYDUNG.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, roepen bij deze op alle personen, die geschikt en genegen zijn tot de vervulling der met den *eersten October* aanstaande, open te vallen betrekking van TWEEDEN PRAECEPTOR *bij het Stedelijk Gymnasium*, om zich met overlegging der vereischte Getuigschriften en van een gezegeld Verzoekschrift, in Persoon of bij Vrachtvrije Brieven, binnen veertien dagen aan te melden aan HH. Curatoren van hetzelve Gymnasium, bij wie de noodige inlichtingen omtrent genoemde betrekking te verkrijgen zijn.

DU RIEU,
Leyden, 3 *September* 1849. Ter Ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

Tot Betaling der COUPONS van CERTIFICATEN, 3 pCts. *Werkelijke Schuld*, gedomicilieerd op het *Administratie-Kantoor*, gevestigd te *Leyden*, en verschenen primo September 1849, zal worden gevaceerd des Dingsdags van elke week, *van* 12 *tot* 2 *ure* namiddags, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, Wijk VII. N°. 972, te Leyden.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo September 1849, van de 3 pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

Op den 3den September ll. is **VERLOREN**, tusschen *Katwijk aan Zee* en *Warmond*, rijdende over het Haagsche Schouw en *Oegstgeest*: eene oude roodlederen **PORTEFEUILLE**, waarin eenige **Brieven** en **Papieren** van geenerlei waarde, alsmede een' **Reispas**, ten name van den Heer LOHMEIJER, te *Steinfurt*. De vinder wordt verzocht dezelve tegen belooning te bezorgen bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

(Op Regterlijk Gezag,)

op Woensdag den 19den September 1849, des avonds ten 5 ure, te *Katwijk aan Zee*, in de Herberg **de Zwaan**, van:

N°s. 1—3. Diverse partijen best WEI-, HOOI- EN TEELLAND, gelegen binnen de gemeente *Noordwijk*, aan den Katwijkerweg, van ouds genaamd *de Plas*, Kadaster Sectie A, N°s. 31 en 32, en Sectie G, N°. 341 tot en met 347, te zamen ter grootte van 7 Bunders, 68 Roeden en 17 Ellen.

Zullende eerst afzonderlijk en daarna bij combinatie worden geveild.

N°. 4. Een partij best TEELLAND, gelegen binnen de gemeente *Noordwijk*, in *de Klei*, Kadaster Sectie G, N°. 376, groot 1 Bunder, 46 Roeden en 40 Ellen.

De voorz. percelen zijn te aanvaarden: het Teelland met den 1sten November, en het Weiland met Kersmis aanstaande.

N°. 5. Een HUIS, bestaande uit twee Woningen, en ERVE, te *Katwijk aan Zee*, in de Middelstraat, gem. Wijk VII. N°. 739, Kadaster Sectie A, N°. 636 en 637.

Verhuurd voor 85 Centen per Week, tot den 1sten Mei 1850.

N°. 6. Een *twaalfde* in vier HUIZEN, SCHUUR EN ERVE, te *Katwijk aan Zee*, in de Badstraat, gemerkt Wijk IV. N°. 406—410, Kadaster Sectie A, N°. 371—374.

Verhuurd in 4 percelen voor ƒ100.— 's jaars.

Alles breeder bij biljetten omschreven.

Nadere onderrigtingen zijn te bekomen bij den Notaris ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*; brieven *franco*.

Een **KANTOORBEDIENDE**, welke eenige uren van den dag beschikbaar heeft, zag zich gaarne met **Schrijfwerk of bijhouden van Boeken** belast.

Men gelieve zich te adresseren onder Letter **A**, bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN alhier.

Ingevolge authorisatie van het Provinciaal-Geregtshof in Zuid-Holland, in appel verleend, zal ten overstaan van den te *Leyden* residerenden Notaris J. P. W. SCHERMER, in het *Heeren-Logement* aan den Burg aldaar, op Vrijdag den 14den September 1849 bij Opbod, en op Vrijdag den 21sten September daaraanvolgende, telken male des voormiddags om 11 ure, bij Afslag worden verkocht:

N°. 1. Een hecht, sterk en wel doortimmerd HUIS met ERF en TUIN, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Noordzijde van den Stillen Rhijn, Wijk VI N°. 62, Kadaster Sectie H, N°. 508, met een uitgang in de Barneveldsteeg, bevattende het HUIS: een Beneden Voorkamer met Suite, Achterkamer en twee Bovenkamers, alle Behangen en sommige van Stookplaatsen voorzien, Keuken met Pomp- en Regenwater-bak, Kelder, Droog- en Turfzolder, en van alle Gemakken voorzien, die tot eene goede Woning vereischt worden.

Grondbelasting over 1849 ƒ 12.40$\frac{1}{2}$.
Stedelijke lasten » » » 5.76.

N°. 2. Een hecht, sterk, en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Zuidzijde van den Nieuwen Rhijn bij de Vrouwesteeg, Wijk IV N°. 151, Kadaster Sectie G, N°. 57, bevattende drie Beneden- en drie Bovenkamers, de meeste Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Kelderkamer, Plaats, Meidenkamer, Droog- en Turfzolder, en alle verdere Gemakken, die tot eene geschikte Woning behooren.

Grondbelasting over 1849 ƒ 18.25$\frac{1}{2}$.
Stedelijke lasten » » » 8.64.

N°. 3. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF met een TUINTJE en SCHUUR, staande en gelegen te *Leyden*, op den Ouden Rhijn aan het Amsterdamsche Veer, Wijk VI N°. 107, Kadaster Sectie H, N°. 571, bevattende een Beneden Voorkamer met Suite, Binnen- en Achterkamer, twee Bovenkamers, Binnenplaats, Keuken met Pomp- en Regenwater-bak, Kelder, groote Zolder en alle verdere Gemakken die tot eene goede Woning vereischt worden.

Grondbelasting over 1849 ƒ 16.40.
Stedelijke lasten » » » 7.68.

N°. 4. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden*, op den Apothecarsdijk, met een Uitgang in eene Poort daarnevens, Wijk VI N°. 30, Kadaster Sectie H, N°. 431, bevattende drie Beneden- en vier Bovenkamers, twee Zolders en een Turfzolder, Keuken met Pomp en Regenwater-bak en alle verdere Gemakken.

Grondbelasting over 1849 ƒ 14.39.
Stedelijke lasten » » » 6.72.

N°. 5. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden*, in de Haarlemmerstraat bij de Vrouwe-Kerksteeg, Wijk VI, N°. 393, Kadaster Sectie H, N°. 187, bevattende twee Beneden- en twee Bovenkamers en Zolder, een Keukentje met Pomp en Regenwater-bak, een Binnenplaats en verdere Gemakken.

Grondbelasting over 1849 ƒ 10.00$\frac{1}{2}$.
Stedelijke lasten » » » 4 80.

N°. 6. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Noordzijde van den Ouden Rhijn op den hoek van de Kuipersteeg, Wijk VI N°. 95, Kadaster Sectie H, N°. 545, bevattende twee Beneden- en twee Bovenkamertjes, een Keukentje en een Zolder.

Grondbelasting over 1849 ƒ 6.10.
Stedelijke lasten » » » 2.88.

N°. 7. Een HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden*, op het Rapenburg nabij het Noordeinde, Wijk I N°. 212, Kadaster Sectie F, N°. 131, bevattende eene Beneden- en een Bovenkamer, Zolder en Keuken.

Grondbelasting over 1849 ƒ 6.99$\frac{1}{2}$.
Stedelijke lasten » » » 3.36.

N°. 8. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, staande en gelegen aan de lage zijde van den Rhijn, onder de Gemeente *Aarlanderveen*, N°. 296, Kadaster Sectie C, N°. 168, bevattende een Voorhuis, Zijkamer, Binnenkamer, Keukentje en een Zolder.

Grondbelasting over 1849 ƒ 20.33.

De Perceelen zijn twee dagen vóór de Veiling te bezigtigen van des morgens 10 tot des namiddags ten 2 ure, en zijn te aanvaarden; de Perceelen N°. 1 op 1°. October, N°. 4 op 1°. November aanstaande, en de overigen terstond bij de betaling der Kooppenningen, die voor al de Perceelen uiterlijk is vastgesteld op 1°. November aanstaande.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris SCHERMER, op den Nieuwen Rhijn, Wijk VII, N°. 119, alwaar de bewijzen van Eigendom en Verkoop-Voorwaarden in tijds ter lezing zullen liggen.

VERKOOPING ***in de Stads-Bank van Leening te Leyden***, op Dingsdag den 11den September 1849, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Mei 1848.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

1849. NIEUWE UITVINDING.

Groote verbetering der Bekken van Fransche Philopogyriaansche Pennen, genaamd van Schildpad, à ƒ 1.50 *de Doos van* 100 *Bekken.*

Deze Pennen hebben eene scheikundige bereiding ondergaan, welke van dien aard is, dat zij nimmer door de aankleving van den inkt bederven. Ook verscheuren zij het papier niet, en men kan daarmede alle mogelijke trekken of paraphen doen. Men gelieve deze Pennen wel te onderscheiden, en van de Metalen Pennen en van de bekken van witte Pennen, daar zij op deze eenen hoogen graad van volkomenheid vooruit hebben.

SAKSISCHE ZOLEN.

Ondoordringbaar voor Water en Vochtigheid, eenig voorbehoedmiddel tegen Vocht en Koude. ƒ 1 het Paar.

De **Zolen** verhinderen de Koude en Vochtigheid in Schoenen of Laarzen door te dringen. Des zomers slurpen zij de uitwaseming op, en beletten alzoo allen reuk aan de Voeten.

Is gelogeerd in het Logement *de Post in de Star*, op de Aalmarkt te *Leyden*, alwaar men hem kan laten ontbieden. J. LOUY, van *Parijs*.

Door GEBRS. BELINFANTE te *'s Gravenhage* is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Mr. J. E. GOUDSMIT, *Pleitrede voor Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden*, in de zaak van het HUISZITTEN- en DIAKONIE-ARMENHUIS aldaar, met Bijlagen. *Prijs* ƒ 0.80.

Ringworm, scorbutieke uitslag en andere huidziekten genezen door de Zalf en Pillen van Holloway.

In Oost-Indië zijn onder de inboorlingen de verschillende huidziekten zeer menigvuldig. Daar is de *Zalf en Pillen* van HOLLOWAY zeer dikwijls met goed gevolg gebezigd. De Uitgever van het dagblad *Mofussilite*, maakt melding van een Coolie die bij hem werkzaam was; deze leed, zoo als gemelde Uitgever zich uitdrukt, aan duizende van ringwormen, welke aan de pogingen van al de Geneesheeren wederstand boden, en dreigden den armen man te verslinden, alvorens hij onder den grond ware. Als een laatst hulpmiddel gebruikte men toen de *Zalf en Pillen* van HOLLOWAY, en in den tijd van ééne maand was hij volmaakt hersteld en de huidziekte geheel verdwenen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3.30, ƒ 7.75, ƒ 15.50, ƒ 23.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3.30, ƒ 8.15, ƒ 15.90, ƒ 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 5 SEPTEMBER.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$54\frac{1}{8}$	$54\frac{5}{16}$	$54\frac{1}{8}$
Dito Certificaten	„ 3 „	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{5}{16}$	
Dito dito	„ 4 „	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{1}{2}$
O. I. Leening	„ 4 „	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{5}{8}$	
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$ „	$84\frac{3}{8}$	$84\frac{1}{2}$	
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$ „	157		
Haarlemmermeer	„ $4\frac{1}{2}$ „	100	101	
BELGIË, bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$ „	$46\frac{7}{8}$	$47\frac{3}{16}$	
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	„ 5 „	$12\frac{1}{8}$		
Dito dito Onbep. Stukken	„ 5 „	$11\frac{1}{16}$		
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3 „	$27\frac{5}{16}$	$27\frac{7}{16}$	$27\frac{3}{8}$
Coupons Ardoins		$8\frac{5}{16}$	$8\frac{9}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	„ 5 „	$30\frac{1}{8}$	$30\frac{3}{16}$	
Dito dito	„ 4 „	$31\frac{3}{16}$	$31\frac{1}{4}$	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	105		
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	105		
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	$93\frac{1}{2}$	94	
Dito bij HOPE	„ 4 „	$86\frac{3}{4}$		
Dito bij STIEGLITZ & C°.	„ 4 „	$83\frac{3}{8}$	$84\frac{7}{8}$	
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	64		
Certificaten van dito	„ 6 „	$64\frac{7}{8}$	65	
POLEN, Aandeelen met Loten.	fl. 500 ƒ	142		
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank.	„ 5 „	90		
Dito	„ 4 „	$75\frac{1}{8}$		
Nieuwe Metallieken	„ 5 „	$88\frac{1}{4}$		
Oblig. Metalliek	„ 5 „	$85\frac{7}{8}$	$86\frac{1}{8}$	
Idem	„ $2\frac{1}{2}$ „	$44\frac{3}{4}$	$45\frac{1}{4}$	
Nieuwe Loten van	„ 250 ƒ	297	302	
BRAZILIË,	„ 5 pCt.	$87\frac{7}{8}$		
MEXICO,	„ 5 „	$27\frac{1}{2}$		
GRIEKENLAND,	„ 5 „	$5\frac{1}{4}$	$5\frac{3}{4}$	$5\frac{3}{4}$

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.